ЗВІТ
про результати оцінки освітніх потреб, які задовольняються протягом усього життя, різних груп населення (2026)

За результатами оцінки освітніх потреб у 2026 році встановлено, що доросле населення загалом усвідомлює важливість навчання впродовж життя: 81 % опитаних вважають його необхідним. Найбільш актуальною потребою є здобуття нових професійних компетентностей та перекваліфікація відповідно до потреб ринку праці, зокрема серед ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та осіб з інвалідністю.

Серед основних бар'єрів, що обмежують участь дорослого населення в навчанні, визначено високу вартість освітніх послуг, нестачу часу та ресурсів, а також недостатню поінформованість про актуальні потреби ринку праці, затребувані професії та доступні можливості навчання.

Водночас потребує подальшого розвитку нормативно-правове та організаційне забезпечення освіти дорослих, зокрема формування цілісної системи оцінювання освітніх потреб населення та збору статистичних даних щодо участі дорослих у навчанні впродовж життя.

Джерело	Хто і коли	Кого охоплює
«Освіта дорослих в Україні. Фактичний огляд»	Європейський фонд освіти (ЄФО), рукопис завершено у березні 2026 року; звіт надано МОН для консультацій	Система освіти дорослих загалом; ВПО, ветерани, люди з інвалідністю, старші люди, безробітні
Дослідження навчання впродовж життя	Gradus Research і Forbes Ukraine, опубліковано 01.06.2026	Доросле населення, у розрізі регіонів
Моніторинг використання української мови в закладах професійної освіти (І етап)	ДСЯО, квітень – травень 2026 року, 542 заклади	88 974 респонденти, зокрема 29 013 батьків і 10 871 педагог
Звіт про визначення загальних потреб у професійному навчанні на 2027–2029 роки	НАДС, 2026 рік	Державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування
Опитування ВПО щодо працевлаштування та перекваліфікації	БФ «Волонтерська Спілка ПОРУЧ», кінець серпня 2026 року	139 ВПО

Освітні потреби різних груп населення

Найбільш виражений запит на навчання та професійну перекваліфікацію спостерігається серед ветеранів і внутрішньо переміщених осіб. Зокрема, кожен другий ветеран має потребу в перекваліфікації, а 73 % опитаних внутрішньо переміщених осіб висловили готовність опанувати нову професію. Водночас щодо осіб з інвалідністю та людей старшого віку наразі відсутні систематизовані дані, які б комплексно відображали їхні освітні потреби та запити щодо навчання впродовж життя.

Група	Виявлені потреби	Бар'єри та прогалини
Доросле населення загалом	81 % вважають навчання впродовж життя необхідним (Київ — 87 %, центр — 72 %); кожен другий планує опанувати нові навички протягом року (Gradus/Forbes, 2026)	Через війну 11 % повністю припинили навчання (17 % — активізували); національних цілей щодо участі дорослих у навчанні не встановлено (ЄФО, 2026)
Ветерани та ветеранки	Найбільше потребують перекваліфікації (50 %), визнання військового досвіду як трудового (47,2 %), додаткової освіти; понад половина стикається з перешкодами при працевлаштуванні	Задоволеність потреби в освіті та перекваліфікації низька: 32,3 % оцінили її на 1 бал з 5
Внутрішньо переміщені особи	73 % готові опанувати нову професію, якщо це збільшить шанси на роботу; третина називає навчання найкориснішою допомогою (ПОРУЧ, 2026)	Вартість навчання (28,5 %), брак емоційних сил (23 %), незнання затребуваних професій (15 %), догляд за дітьми (10 %); лише близько 12 % ніщо не заважає
Люди з інвалідністю	Потреба в доступних програмах перепідготовки, у тому числі для людей, які отримали інвалідність через війну (ЄФО, 2026)	Системної оцінки освітніх потреб цієї групи не проводилося; підтримка дорослих з ООП передбачалася неухваленим законопроєктом про освіту дорослих

Група	Виявлені потреби	Бар’єри та прогалини
Люди старшого віку	Люди 65+ становлять понад 22 % населення (2024); центри освіти дорослих мають для них програми, ваучери ДСЗ доступні з 45 років (ЄФО, 2026)	Системних даних про участь старших людей у навчанні немає
Безробітні та шукачі роботи	Навчання до 10 місяців через ДСЗ; у 2025 році ваучерами скористалися 12 498 осіб 18+ (ЄФО, 2026). За даними пілоту BOOST, 86 % користувачів уже мали щонайменше половину навичок для найбільш відповідної професії	Потрібне точніше добудовування навичок замість універсальних курсів; за 2024 рік статус працевлаштування більшості слухачів за ваучерами невідомий
Педагоги та батьки (володіння державною мовою)	Додатково вивчали чи вивчають українську 46,3 % педагогів і 26,1 % батьків; головний мотив — покращити спілкування (70 % педагогів, 56 % батьків) (звіт ДСЯО, 2026)	Найбільш затребувані формати — мобільні застосунки, онлайн-курси, індивідуальні заняття; традиційні заняття з викладачем обирають рідше
Державні службовці та посадові особи ОМС	Потреба в підвищенні кваліфікації на 2027–2029 роки — 487 913 осіб; топ-теми: державна мова (17,2 %), антикорупційна тематика (16,2 %), права осіб з інвалідністю та безбар’єрний простір (7,1 %) (НАДС, 2026)	Потреби визначалися через офіційні запити, а не опитування
Цифрові навички (усе доросле населення)	96 % мають цифрові навички, 58 % — на базовому рівні або вище; 42 % дорослих користуються ШІ (Мінцифри)	Приблизно 42 % дорослих ще не досягли базового рівня цифрових навичок

Заходи 2026 року зі задоволення виявлених потреб

У 2026 році МОН зосередилося на перенавчанні дорослих на базі коледжів і на даних про навички, що відповідає найбільшим виявленим потребам ветеранів, ВПО та людей з інвалідністю.

- **Хаби перенавчання та перекваліфікації на базі коледжів.** У травні 2026 року МОН разом із ПРООН за підтримки Уряду Японії запустило ініціативу: у першій хвилі 5 коледжів перенавчать близько 100 людей —

ветеранів, ВПО та людей з інвалідністю; кожен коледж може отримати до 50 тис. дол. США, програми мають відповідати потребам ринку праці конкретної громади.

- **Центри професійної досконалості.** 05.11.2026 підписано угоди про понад 24 млн євро від ЄІБ для трьох професійних коледжів (Київ, Дніпро, Волинська область); центри мають стати хабами, де дорослі зможуть перенавчатися та підвищувати кваліфікацію.
- **Дані про навички для перекваліфікації.** У вересні 2026 року МОН оприлюднило результати пілоту, який поєднує дані про навички людей і попит роботодавців для точнішого добору навчання.
- **Міжнародна співпраця.** 26.01.2026 МОН погодило з DVV (мережа близько 900 народних університетів Німеччини) співпрацю у сфері освіти дорослих з фокусом на ветеранів і ВПО.
- **Цифрова грамотність.** У хабах цифрової освіти на базі бібліотек за 2025 рік навчалися 18 166 осіб; у 2026 році навчання триває.

Джерела

План заходів на 2025–2026 роки (розпорядження КМУ № 374-р)

ЄФО: Освіта дорослих в Україні. Фактичний огляд (2026)

Forbes Ukraine: дослідження Gradus Research про навчання впродовж життя (01.06.2026)

МОН: моніторинг використання української мови у закладах професійної освіти (03.11.2026)

НАДС: звіт про визначення загальних потреб у професійному навчанні на 2027–2029 роки

УкрПогляд: опитування ВПО БФ «Волонтерська Спілка ПОРУЧ» (07.09.2026)

Мінветеранів: дослідження Українського ветеранського фонду про працевлаштування ветеранів

МОН: дані про навички та попит роботодавців (24.09.2026)

The Public: хаби перенавчання на базі коледжів (08.05.2026)

МОН: центри професійної досконалості (05.11.2026)

КМУ: співпраця МОН з DVV (26.01.2026)

ПРООН: Хаби цифрової освіти (22.04.2026)